

NAPREJ

Glasilo jugoslov. socijalno-demokratske stranke.

Naročnina: Po pošti ali z dostavljanjem na dom za celo leto 72 K, za pol leta 36 K, za četrt leta 18 K, za mesec 6 K. Za Nemčijo celo leto 77 K, za ostalo tujino in Ameriko 84 K. Reklamacije za list so poštne proste.

Upravništvo je v Ljubljani, Franciška ulica št. 6/l.

Vsak dan razen ponedeljka in dneva po prazniku.
Dnišvo je v Ljubljani, Franciška ulica št. 6/l.
Izdajatelj: Josip Petejan.
Urednik: Rudolf Golouh
Tiskarna Mostböck, Maribor.
Telefonska številka 312.

244. številka.

V Ljubljani, sredo, dne 26. novembra 1919.

Letnik III.

Odgoditev belgrajskega parlamenta.

Beograd. Dne 25. t. m. se bo v Beogradu odvijala plenarna seja demokratsko-socialističnega bloka, na kateri se bodo odločali o sklicanju parlamenta. Sodi da pride do odgoditve parlamenta, da se še poslanec tudi dnevnice bodo izplačale.

Poziv za sklicanje parlamenta.

Beograd. Vse stranke opozicijskega bloka so na svojih zborovanjih izdale sklicanje parlamenta. Predsednik parlamenta so izročili tozadevno pismo, ki priložilo interpelacijo, zahteva, da se dajo pojasnila o zunanjem položaju in o notranji politiki. V pismu želi opozicijski blok, da se mora dati parlamentu možnost, da vzame stališče proti vladnim odločbam. V enem pozivlja predsednika, naj ostane parlament permanenten do konstituyente.

Rekonstrukcija kabineta.

Beograd. Vprašanje rekonstrukcije kabineta bo rešeno te dni.

Moratorij.

Beograd. Zakonski načrt o moratoriju je dogotovljen in bo predložen parlamentu predstavništvu v pregled. Tudi zakon o likvidaciji stanja je bilo povzročeno po okupaciji.

Draginske doklade uradnikov.

Beograd. Ministrski svet je razpravljal o izenačenju uradniških plač. Niti se je, da se draginske doklade najvišji meri povišajo. Razprava pa še ni zaključena. Nekateri ministri so opozorili, da se ima to vprašanje rešiti, a drugi, da se ne mudi s prehitre odločbe. Ministrski svet je zavzemal za to, da sodniki ločijo od drugega razreda državnih uradnikov in da se jim da posebno plačilo v državi.

Podpora dijakom v Franciji.

Beograd. Ministru prosvete se je podelil poseben kredit v znesku 120.000 dinarjev. Iz tega kredita se bodo delile stipendije jugoslov. dijakom, ki študirajo v Franciji in ki bodo dokončali študije tekom enega leta.

Nov odsek za premog in bencin.

Beograd. V ministru za izhrano in novo zemlje se je osnoval poseben odsek za premog in bencin. Odsek bo imel popolnoma samostojno.

Sto milijonov dolarjev kredita rep. Avstriji.

Beograd. Kakor doznava „New York Times“ iz Londona, bodo alijanci dovolili avstrijski sto milijonov dolarjev kredita.

Samovoljno nedeljsko delo čeških rudarjev.

Praga. Rudarji pleniškega in hodoškega okrožja izjavljajo v „Novi list“ da bodo do konca t. l. radi pomanjkanja premoga vsako nedeljo proizvodili delali.

Pozivna stavka čeosl. rudarjev.

Praga. „Pravo Lidu“ poročajo, da dne 19. nov. shod zaupnikov socialdemokratske stranke, rudarjev in delavskega sveta. Udeležil se ga je minister Hampl. Po burni debati je bilo določeno za 24. nov. stavka. Dano jim je bilo zagotovilo, da obtožnica proti aretiranim komunistom izgotovljena do konca novembra.

Žočljiv položaj Italije.

Rim. Ministrski svet se je pečal v svoji zadnji seji z zunanjim položajem in z odredbami finančnega značaja. Glede zunanjega položaja se zatrjuje, da je zelo žočljiv. Vlada stremi za tem, da se z zavezniki (Francijo in Anglijo) ustvari čim tesnejši odnos, da pa se ob enem skuša pridobiti tudi Ameriko za čimbolj naklonjeno za prijateljsko presojanje italijanskih problemov.

Tittoni odstopi.

Rim. „Giornale d'Italia“ javlja, da bo Tittoni prejkone odstopil.

Posojila Italije.

Rim. (Giornale d'Italia.) Dne 30. sept. t. l. je najela Italija v inozemstvu skoro 19,5 milijard lir posojila v gotovini in skoro za 900 milijonov lir v vrednostnih papirjih s poprečno obrestno mero 4%.

Pogodba med Anglijo in Francijo.

Pariz. Včeraj se je izvršila izmenjava ratifikacij garancijske pogodbe med Pichonom in Crewejem, po kateri se Anglija obvezuje pomagati Franciji, ako bi jo Nemčija napadla brez povoda.

Anglija in Egipt.

London. Angleška vlada je v Kahiri izdala oklic: Angleška politika v Egiptu stremi po deželni avtonomiji pod angleškim varstvom in po razvoju sistema samovlade pod egiptovskim vladarjem. Velika Britanija bo dala deželi ustavo, v kateri bo mogel sultan s svojimi ministri pod vodstvom Velike Britanije in podpiran po zastopnikih, ki jih bo ljudstvo izvolilo, skupno vsak v svojem delokrogu v zvišani meri sodelovati pri vladnih poslih.

Amsterdam. „Times“ poročajo iz Kaira: Stranka ekstremistov je dne 15. t. m. objavila oglas, kjer ostro kritizira upravo angleške vlade v Egiptu in izjavlja, da se postopanje angleške vlade nikakor ne strinja z Wilsonovimi načeli. V oglasu se pozivljajo Egipčani, naj z vsemi zakonitim sredstvi nadaljujejo boj za svojo neodvisnost.

Malta dobi avtonomijo.

London. Angleški državni podtajnik za kolonije je izjavil, da je angleška vlada sklenila, dati otoku Malte v čisto lokalnih zadevah popolno avtonomijo.

Podržavljenje privatnih železnic na Češkoslovaškem.

Praga. Na zadnji seji narodne skupščine je bil na dnevnem redu predlog prometnega odseka, da se privatne železnice državi ter je bila vlada pozvana, da čimprej izdela, o tem zakonski načrt.

Druge pošiljajo ro kostanj v žerjavico.

Dunaj. Kokor doznava „Feuille“ iz Pariza, izvaja Francija čimdalje močnejši pritisk na Finsko, ker hoče to državo prisiliti, da bi priskočila na pomoč generalu Judeniču. V tem stremjenju podpira Francijo v zadnjem času tudi Anglija.

Curich. „Izvestja“ objavljajo članek Trockega, kjer člankar svari Finsko pred intervencijo proti sovjetski Rusiji in grozi, da bo taka intervencija izzvala krvavo križarsko vojsko boljševikov. V tem primeru bi Trocki poslal baškirsko konjenico proti Fincem.

Belgrajska vlada in D'Annunzijeve komedije.

Beograd. „Pravda“ javlja, da bo naša vlada zaveznike ponovno opozorila na najnovejše dogodke v Dalmaciji. Vlada je pripravljena na vse eventualnosti, če bi D'Annunzio nadaljeval svoja osvajanja.

Sestava italijanskega parlamenta.

Rim. Kakor piše „Idea Nazionale“, je bilo izvoljenih: 155 socijalnih demokratov, 102 katolika, 8 republikancev in 243 poslancev, ki pripadajo različnim liberalnim skupinam.

Novi ogrski kabinet.

Budimpešta. Medstrankarska konferenca je danes pod predsedstvom ministrskega predsednika Karola Huszarja nadaljevala svoja posvetovanja. V novi kabinet pridejo nastopni ministri: Ministrski predsednik Karol Huszar, minister za notranje stvari pl. Franc Beniczky, minister za zunanje posej prof. Josip Somasich, pravosodni minister Stefan Friedrich, finančni minister Friderik pl. Korany, minister za uk in bogočastje Stefan Haller, trgovinski minister Franc pl. Heinrich, poljedelski minister Julij pl. Subinek, minister za prehrano Stefan Szabo, minister Malik poljedelstvo, ministrstvo za narodno blaginjo (!) dobi socialni demokrat. Zasedbe mest državnih tajnikov za notranje in zunanje pose, za finance in za pravosodje se še določijo.

Nov romunski parlament.

Bukarešta, 21. nov. („Dacia“.) Romunska konstituenta je imela dne 20. t. m. svojo prvo sejo, kjer je kralj Ferdinand prebral svoj prestolni govor.

Proti monarhističnemu gibanju v Nemčiji.

Berlin. Centralni odbor neodvisnih socialistov je pozval vse svoje krajevne odbore, da prirede dne 23. t. m. po vsej Nemčiji zborovanja, da zavzame delavstvo enkrat za vselej proti monarhističnemu gibanju odločno svoje stališče.

Švica in zveza narodov.

Bern. Švicarski zvezni svet je v poimenskem glasovanju z 128 glasovi proti 43 glasovom sklenil, da Švica pristopi k zvezi narodov. O tem sklepu mora še odločiti ljudsko glasovanje.

Udeležitev mirovne pogodbe.

Nauen. Vrhovni svet v Parizu namerava udeležiti mirovno pogodbo dne 1. decembra, ne da bi počakal na odločitev Amerike.

Bolgarska „zelena knjiga“.

Beograd. Bolgarski minister za zunanje stvari, Madjarov, je odredil, da se izda takozvana „Zelena knjiga“ o vseh diplomatskih listinah, ki se tičejo vstopa Bolgarije v svetovno vojno, kakor tudi dogodkov v času med sklepom premirja do sklepa miru. Ta knjiga je zamišljena kot izpopolnitev dokumentov, katere je že obelodanila bolgarska parlamentarna anketa komisija, ki je imela preučiti balkansko vojno.

Francozi bodo kovali kovani denar.

Praga. Glasom „Tribuna“ je finančno ministrstvo pozvalo češke izdelovalce kolajne, ki natečaju za usnetke novega denarja. Razen bakrenih in niklastih novcev se bodo kovali tudi srebrni franki.

Delavska zadržna banka v Pragi.

Praga. Novo ustanovljajoča se zadržna centralna banka socijalno demokratske stranke s 30 milijoni kron delniške glavnice bo združila financiranje zadrug in podjetij stranke. Načeluje ji bivši pravosodni minister dr. Soukup.

Stavka grafičnega delavstva v Sloveniji.

Šest tednov stavke grafičnega delavstva v Sloveniji je za nami. Minuli teden so se pač pričela posredovanja pod predsedstvom sodruga Prepeluha, toda lastniki tiskarn so jasno pokazali, da se ne marajo še pogajati, ker so stavili same kapriciozne predloge, ne da bi hoteli se pogajati o spomenici. Nam je tudi prav, če želi kartel tiskarnarjev, da stavka še traja, naj traja zaradi delavstva magari še deset ali petnajst tednov. Delavska solidarnost je še večja, kakor je bila od početka in materijalnih pomočkov še tudi ne bo tako hitro zmanjkalo, ker stoji za delavstvom cela delavska Jugoslavija in tudi inozemski tovariši in tovarišice. Med kapricioznimi zahtevami je zlasti ta, da se morajo vajenci povrniti v obrate. Ko so obljubili, da vajenci v obratih ne bodo opravljal istavkokaznih del, je organizacija v to privolila in podpisali sta obe stranki dotični dogovor. Toda komaj so bili vajenci v obratih, so jih že porabljali proti častni besedi in proti dogovoru za stavkokazna dela, proti čemur je organizacija protestirala in zagrozila s konsekvencami zaradi take kršitve dogovora. Ako bi stavka ne bila končana v enem tednu, morajo v smislu dogovora lastniki tiskarn dati sami vajencem dopust do konca stavke. Druga kaprica je ta, da se hočejo pogajati delodajalci po odstotnem ključu za posamezne skupine delavstva. Tudi ta zahteva je precej drzna. — S. Prepeluh je posredovanje menda odklonil; kdo bo sedaj posvedoval, nam še ni znano. — Z vlado za Slovenijo se je sklenil začasen dogovor, da se morejo tiskati nujne uradne tiskovine v tiskarni Štampa (Kleinmayr & Bamberg) pod pogojem, da se zaposli vse delavstvo firme. Dogovor velja do končne rešitve spora z obojestransko obvezo, da velja to, kar se sklene tudi za tiskarno Štampo. — Posebno značilno pri tej stavki je pa dejstvo, da je „Katoliška tiskarna“ pri tej stavki prezidavala tiskarno, montirala stroje in opravljala druge stvari. Ker je imela že prej ta namen, je očitno, da ji je bila stavka všeč in da je druge tiskarne potegnla v stavko samo zato, da ji niso delale konkurence. Sedaj je sama dobro urejena in bo lahko konkurirala s svojimi karteliranimi tovarišicami v Sloveniji.

Dnevne vesti.

Mariborska mestna plinarna zvišuje ceno plina od 2 K na 3 K za m³. Ta cena velja že od 1. nov. t. l. naprej. Vzrok povišanja je primankljaj do pol milijona kron, ter zopetno zvišanje cene premoga.

Zgubila se je dne 22. t. m. proti pol 5. uri v bližini hotela „Union“ v Ljubljani zlata moška žepna ura. Ker je ista drag spomin, se naproša poštenega najditelja, da jo odda proti nagradi policijskemu ravnateljstvu. Ura ima tri pokrovice. Na sprednjem pokrovcu je v secesijskem stilu gravirana ženska glava, na zadnjem pa vijolice.

Na mestni hiši ljubljanski je nabit razpis raznih ustanov za deklisno balo in za reveže, katere bode podelil mestni magistrat za tekoče leto.

Proda se železna vilna peč, visoka m 1.30. Poizve se vsaki dan: Zelena jama 106. 744-2

Mladí psički se takoj prodajo. Kolodvorska ulica 7 v gostilni, Ljubljana. 745-2

Brivnico bi takoj kupili na Kranjskem ali na Štajerskem, dobro upeljano od 10.000 do 12.000 K. Prijavi na Petrič Josip, brivski pomočnik Celje, Prešernova ulica 19. 746

Spreten gostilničar na račun, ki se razume tudi na mesarstvo, išče primerne mesto. Ponudbe na upravo „Napreja“ v Mariboru. 744-2

Silke za legitimacije izvršuje najhitrejši fotograf Hugon Hibber, Ljubljana, Valvazorjev trg št. 7, nasproti Križanske cerkve. 743-4

Služkinjo za razna hišna opravila sprejme proti zelo dobri plači Rudolf Simonšek, trgovec v Hraštniku. 742-2

Gospodarska družba skladišče Balkan prodaja lepe namizne hruške in jabolka po zelo nizki ceni. Oddaja se le v zabojih od 60 do 100 kg. 742-3

Iščejo se **tovarniški mizar**, ki zna izdelovati tudi modele, dalje

tovarniški zidar in **strojni ključavničar**

s prostim stanovanjem za tovarno v Bosni. Ponudbe s prepisi spričeval in zahtevo plače naj se pošljejo pod „Z. B. 1718“ upravištvu Naprej. 732

Marija Tičar
Ljubljana
priporoča

Vse potrebščine za šolo in urade. Največja zaloga **umetniških razglednic in finega pisemskega papirja** na drobno in debelo.

Krasna izbira 104 galanterijskega blaga primerne za god in **poročna darila**

V restauraciji „MARIBOR“

Grajski trg št. 1 se priporoča lepa **dvorana v I. nadstropju**

za zborovanja, plesno šolo itd. Eventuelno zakurjeno, plinova luč. Natančne pogoje v restauraciji

Rabimo deset do dvajset agilnih kolporterjev za prodajo Napreja. Prednost imajo invalidi, pa tudi dečki nad 14 let. Služba za par ur dnevno je lahka, zaslužek izdaten. Tudi zgovorne ženske so pripravne za ta posel. Oglasiti se je pri upravištvu „Napreja“, Ljubljana, Frančiškanska ulica 6/I.

Proda se lepa, velika pisalna miza. Nasloy v upravn. „Napreja“. 848-3

KAJO DELIČ draguljar in zlatar

Ljubljana, Hilšerjeva ulica št. 5 priporoča svojo

zlatarsko in draguljarko delavnico za vsako vrsto novih del in popravil. Enako prezame ose vrste pozlačanja in posrebrjenja. Kupi se staro srebro in zlato po najvišjih cenah ter se predelava staro zlatino v novo, kakor prstane, uhane itd. 377

Konsumno društvo za Ljubljano in okolico.

Naznanjamo vsem krajevnim odborom kot članom, da smo vsled raznih zaprek (nedotiskana letna poročila) preložili članska zborovanja in naj se torej ne ravna po dnevih, kot so bili naznanjeni v sobotni številki tega lista. Prihodnje dni objavimo prave dneve članskih zborovanj in šele po teh naj se izvolijo člani kot odbori ravnati.

Ljubljana, dne 24. novembra 1919. 757

Načelstvo.

Vabilo na **51. izvanredni občini zbor** članov gremija trgovcev v Mariboru ki se vrši v

torek, dne 25. novembra ob 19. uri „pri Gambrinu“ Schillerjeva št. 29 s sledečim dnevним redom:

1. Razprava o plači trgovskih nastavlencev.

Gremij trgovcev v Mariboru.

Weixl s. r.

Inženir dr. Miroslav Kasal oblatveno poverjeni stavbeni inženir Specijelno stavbeno podjetje za betonske železobetonske in vodne zgradbe

v Ljubljani, Hilšerjeva ulica št. 7

Izvršuje strokovno:

Naprave za izrabo vodnih sil, vodne žage, elektrarne, betonske in železobetonske jezove, mostove, železobetonska tovarniška poslopja, skladišča, betonske rezervoarje, železobetonske oporno zidovje in vse druge betonske in železobetonske konstrukcije.

Prezema v strokovno izvršitev vse načrte stavbeno inženirske stroke.

Tehniška mnenja. — Zastopstvo strank v tehniških zadevah. 184

Valentin Maček tovarna Domžale prejema vsako soboto na sv. Jakoba trgu v Ljubljani stare ženske in moške klobuke v popravilo. Druge dni jih pa pobira zame tudi g. Suhadolnik, slaščičarna, Gradišče št. 3. 737

Modni salon STUHLY-MASCHKE

Ljubljana

Židovska ulica 3 Dvorski trg 1

priporoča svojo veliko izbiro krasnih modelov, baržunastih velour, pišastih in filcastih klobukov kakor tudi iz kožuhovine za dame :: :: in deklice. :: ::

Popravila točno in ceno. 682

Žalni klobuki gotovi.

Štev. 18.417.

Razpis služb uradnika in preglednikov stanovanj.

Pri stanovanjski komisiji v Mariboru se razpisuje služba več preglednikov stanovanj.

Prosilci za eno teh služb s poznanjem krajevnih razmer naj vpošljejo svoje prošnje mestnemu magistratu do 31. novembra 1919, ter naj jim prilože dokazila o jezikovnem znanju ter zahteve glede plač.

Maribor, dne 19. novembra 1919.

745

Vladni komisar: Pfeifer s. r.

Štev. 7666/1919.

Razglas.

Na podlagi dopisa 45. polkovne okrožne komande v Celju z dne 14. listopada 1919, št. 16.255/14.269, se razglašča:

Ker se še vedno niso odzvali vsi obvezanci letnikov 1895—1899, kateri niso bili iz katerega koli vzroka še pri prebiranju, se bode vršilo še enkratno prebiranje in sicer dne 28. in 29. novembra 1919, vsakokrat ob 8. uri zjutraj pri 45. polkovni okružni komandi v vojašnici Kralja Petra I. v Celju.

Vsi, ki pridejo v smislu te naredbe v poštev za naknadno prebiranje, se morajo takoj javiti pri mestnem magistratu, kjer se jim izdajo kakor običajno črnovojniški listi, kateri se morajo skrbno shraniti in dan prebiranja seboj prinesiti.

Nepokorneži se bodo po vojnem zakonu najstrožje kaznovali.

Mestni magistrat celjski, dne 18. novembra 1919,

Za vladnega komisarja: Poljanec I. r.

Eksam. klinični asistent in operater na Dunaju

Dr. Janko Dernovšek

ordinira za očesne, ušesne, nosne in vratne bolezni od 2.—4. ure

Maribor, Pfarrhofgasse št. 2, II. nadstropje.

Kranilnica Mestne občine Celje

Ustanovljena v letu 1865.

Stanje vlog koncem 1. 1918 K 16.687.329.61. Izplačani darovi K 1.613.468.32. Rezervni zaklad, naložen v mestnih hišah, glasom knjig koncem 1. 1918 K 851.431.82. Cenina vrednost K 3.000.000.

prevzema

vloge na knjžice z dnevnim obrestovanjem po 3% in v tekočem računu (konto-korent) istotako s 3% brez provizije, zaračunajo se le lastni stroški.

Rentni davek se ne odbije od obresti. — Vlagateljem so na razpolago brezplačno pošne položnice. 684

Podpis deležev za „Delavsko tiskovno družbo“

Lastna tiskarna.

Lastna knjigarna.

Sodrug!

Da postavimo naš tisk na solidno denarno podlago, je sklenil izorševalni odbor J. S. D. S. na svoji seji z dne 16. novembra 1919, dati inicijativo za

ustanovitev

„Delavske tiskovne družbe“

K družbi bodo pristopile v prvi vrsti naše gospodarske in strokovne organizacije; računa pa se, da se bo priglasilo k pristopu tudi čim največ posameznikov.

Vsi, kojim je razvoj delavskega tiska pri srcu, se tem potom vabijo, da sporoče tajništvu J. S. D. S. (pisarna dr. Koruna) tekom 14 dni, s kakšnimi svotami bi bili pripravljene pristopiti k družbi.

Najmanjši delež mora znašati K 500.—. Načrt za družabno pogodbo dobe interesenti na vpogled v pisarni dr. Koruna, Ljubljana, Knaflova ulica.

Sodrug! Zanašajoč se, da se zavedate, da gradimo v zgodovinski dobi temelje za dolga leta, upamo, da se boste odzvali po svojih najboljših močeh našemu pozivu. Naša stranka se razvija, moč delavstva in njegovih organizacij raste. Naš razvoj in napredek zahtevata naši moči primerne organizacije tiska.

V Ljubljani in Mariboru, naših središčih, mora dobiti naš tisk v najkrajšem času lastne domove.

Izorševalni odbor J. S. D. S.

Tiskovni odsek.